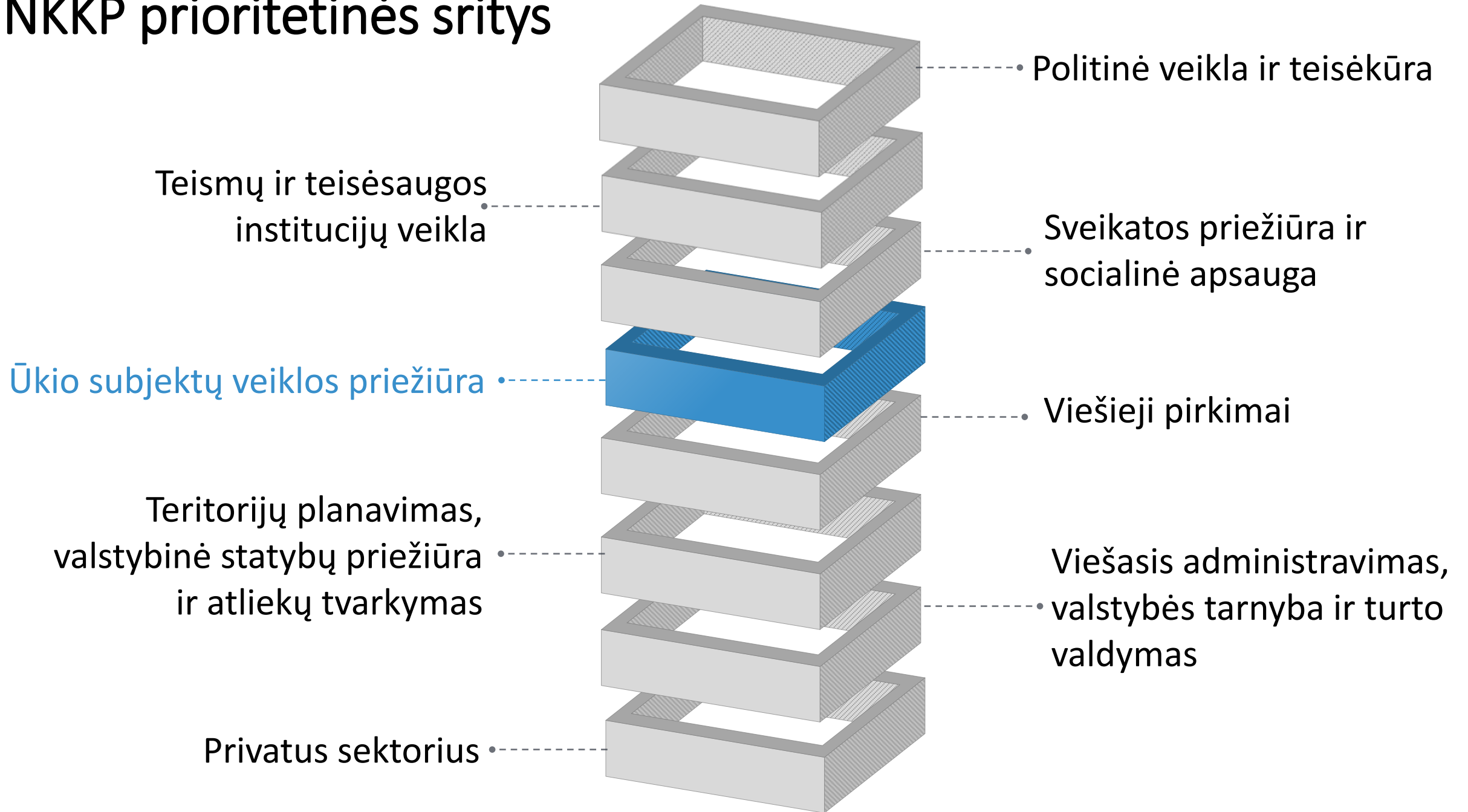

The image shows the official seal of the Special Investigation Service of the Lithuanian Tax Authority. The seal is circular with a blue background and a white border. In the center, there is a white eagle with its wings spread, perched on a shield. The shield features a white cross with four smaller crosses in the quadrants. The text "SPECIALIŲ TYRIMŲ tarnyba" is written in white capital letters around the perimeter of the seal. The seal is mounted on a building facade.

Korupcijos rizikos veiksniai ūkio subjektų priežiūros srityje

2021

NKKP prioritetinės sritys

NKKP tikslas

Mažinti veiklos priežiūros ir administracinę naštą
verslo subjektams

Ūkio subjektų
veiklos priežiūra

Priemonė

Didinti verslo priežiūros skaidrumą

Skaidrios ūkio subjektų veiklos priežiūros „receptas“

Aiškios „žaidimo“ taisyklės

Viešumas

Funkcijų atskyrimas
Tikrintojų rotacija

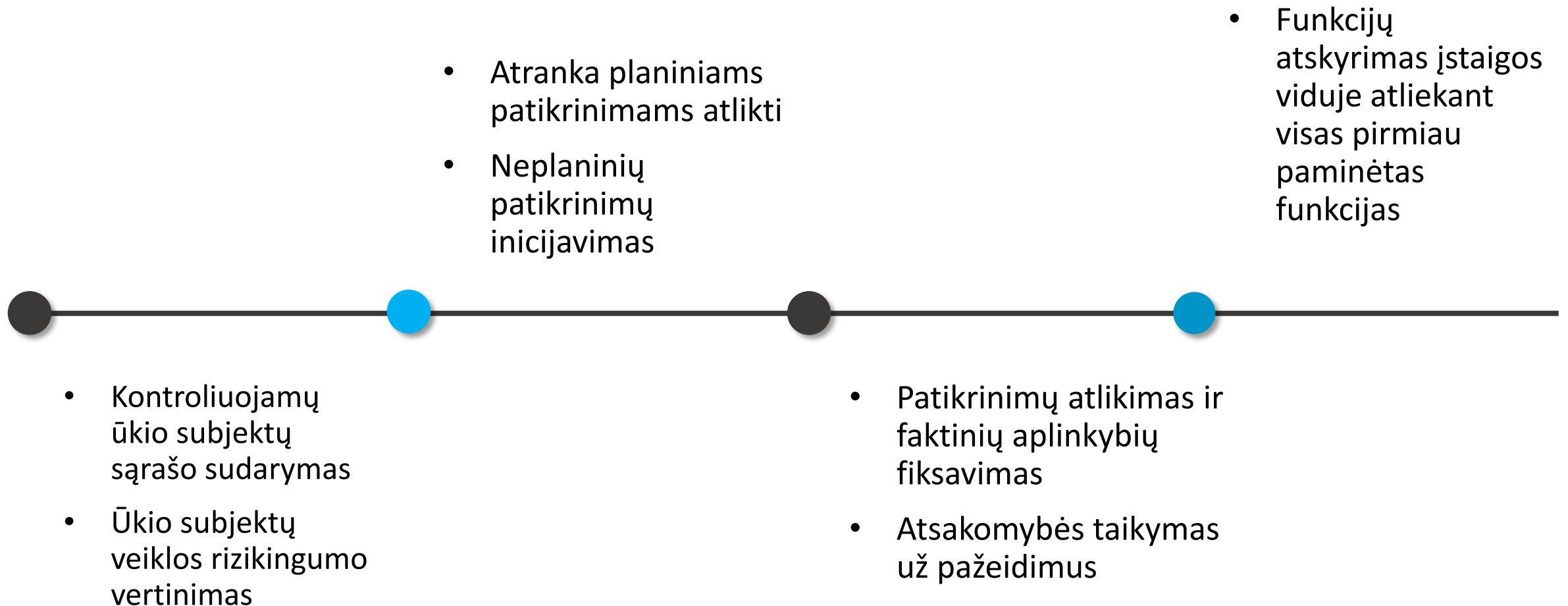
Korupcijos rizikos veiksniai ūkio subjektų priežiūros srityje

- ✓ Tam tikrų įmonių tendencingas (ne)tikrinimas;
- ✓ Pažeidimų, priklausomai nuo aplinkybių, (ne)fiksavimas;
- ✓ Skirtinga praktika vykdant kontrolės ar priežiūros veiksmus vienodo rizikingumo ūkio subjektų atžvilgiu;
- ✓ Patikrinimo rezultatų koregavimas, tyrimo vilkinimas;
- ✓ Neformalūs tikrintojo ir tikrinamojo santykiai.

Ūkio subjektų veiklos priežiūros etapai, kuriuose pasireiškia korupcijos rizikos veiksniai

Korupcijos rizikos veiksniai sudarant kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašą

- ❖ Darbuotojų diskrecija priimant sprendimą įtraukti ūkio subjektus į kontroliuojamų subjektų sąrašą, jį koreguoti;
- ❖ Vieningos kontroliuojamų ūkio subjektų duomenų sistemos nebuvimas;
- ❖ Darbuotojų veiksmų atsekamumo nebuvimas;
- ❖ Nepakankama viešųjų ir privačių interesų kontrolė.

Pasiūlymai skaidrinant kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašo sudarymo procesą

- ✓ Aiškus kontroliuojamų subjektų sąrašo sudarymas ar pakeitimas, nustatant subjektų įtraukimo į šį sąrašą kriterijus;
- ✓ Kontroliuojamų subjektų sąrašo sudarymas elektroninėse laikmenose;
- ✓ Darbuotojų veiksmų atsekamumo nustatymas.

Korupcijos rizikos veiksniai vertinant ūkio subjektų veiklos rizikingumą

- ❖ Neaiškus, neefektyvus ir objektyviais duomenimis nepagrįstas ūkio subjektų veiklos rizikos visoms saugomoms vertybėms vertinimas;
- ❖ Visos reikšmingos informacijos nesurinkimas;
- ❖ Žmogiškojo faktoriaus dominavimas atliekant veiklos rizikos vertinimą;
- ❖ Veiksmų atsekamumo vertinant rizikingumą nebuvimas.

Pasiūlymai skaidrinant ūkio subjektų veiklos rizikingumo vertinimą

- ✓ Atskirti funkcijas tarp rizikingumą vertinančių ir atrankas planiniams patikrinimus atliekančių darbuotojų;
- ✓ Rizikingumo vertinimo rezultatų fiksavimas, dokumentavimas;
- ✓ Atsakingų asmenų paskyrimas;
- ✓ Veiklos rizikos vertinimo praktinio vykdymo reglamentavimas;
- ✓ Ūkio subjektų veiklos keliamos rizikos vertinimo procedūros kontrolė, diegiant ir naudojant informacines technologijas;
- ✓ Automatizuoti rizikos vertinimo sistemą.

Korupcijos rizikos veiksniai atrankos planiniams patikrinimams procese

- ❖ Neaiškus ir neišsamus kriterijų sąrašas;
- ❖ Privačių interesų deklaracijose nurodytų ūkio subjektų, kuriuose dirba darbuotojų artimi asmenys, neįtraukimas į metinius patikrinimo planus;
- ❖ Atrankos metu neanalizuojama tam tikros srities informacinėje sistemoje kaupiama informacija;
- ❖ Vadovų plati diskrecija patiems atlikti patikrinimus;
- ❖ Neautomatizuotas patikrinimų paskirstymas.

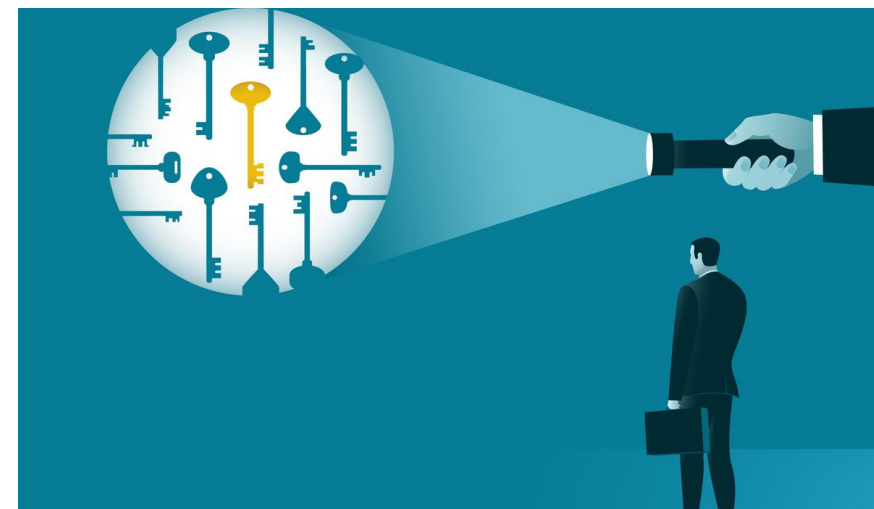

Pasiūlymai skaidrinant atrankos planiniams patikrinimams procesą

- ✓ Aiškių ir detalių kriterijų, pagal kuriuos vykdoma atranka, nustatymas;
- ✓ Ūkio subjektų, su kuriais tikrintojai turi ryšius, kurie galėtų turėti įtakos viešųjų ir privačių interesų konflikto situacijai, atliekant patikrinimus, sąrašų sudarymas;
- ✓ Informacinėje sistemoje kaupiamos informacijos analizė;
- ✓ Automatizuoti patikrinimų paskirstymą.

Korupcijos rizikos veiksniai inicijuojant neplaninius patikrinimus

- ❖ Neplaninių patikrinimų neatlikimas turint objektyvios informacijos apie galimus pažeidimus;
- ❖ Neaiškus kontrolinių pirkimų atlikimo reglamentavimas;
- ❖ Viešosios erdvės stebėsenos, siekiant identifikuoti galimus pažeidimus, nevykdymas;
- ❖ Vieno darbuotojo dalyvavimas patikrinimo metu, nustatomų pažeidimų skaičiaus mažėjimas.

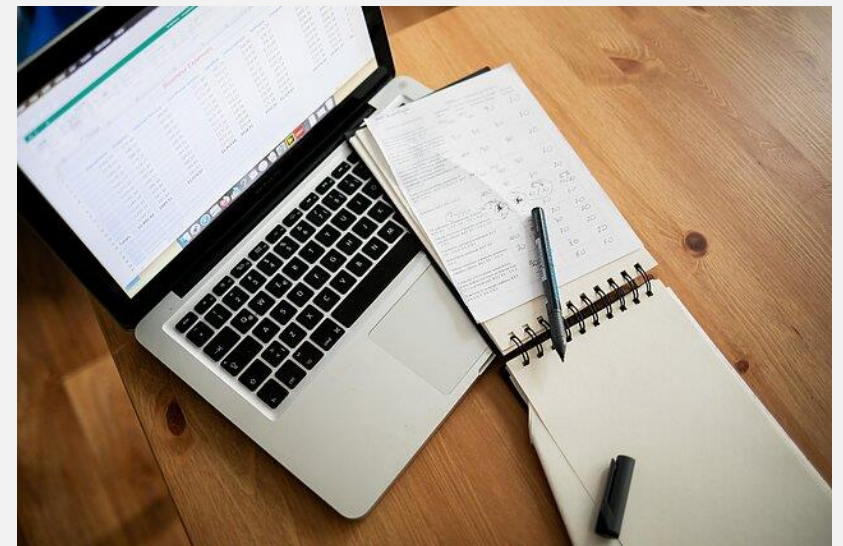

Pasiūlymai skaidrinant neplaninių patikrinimų iniciavimo procesą

- ✓ Gavus objektyvios informacijos apie galimą pažeidimą realių veiksmų atlikimas inicijuojant neplaninius patikrinimus;
- ✓ Detalus kontrolinių pirkimų atlikimo tvarkos nustatymas;
- ✓ Keturių akių principo taikymas atliekant patikrinimus.

Korupcijos rizikos veiksniai patikrinimų atlikimo ir faktinių aplinkybių fiksavimo procese

- ❖ Plačios pareigūnų diskrecijos ribos pasirenkant patikrinimo sritis ir patikrinimo būdą;
- ❖ Patikrinimo aktų neišsamumas, nesurašymas;
- ❖ Patikrinimų, kuriuos atlieka giminystės ryšių turintys darbuotojai, atlikimas;
- ❖ Darbuotojų pasyvūs veiksmai sudaro sąlygas išvengti pareigos atlyginti padarytą žalą;
- ❖ Vaizdo ir garso priemonių nenaudojimas.

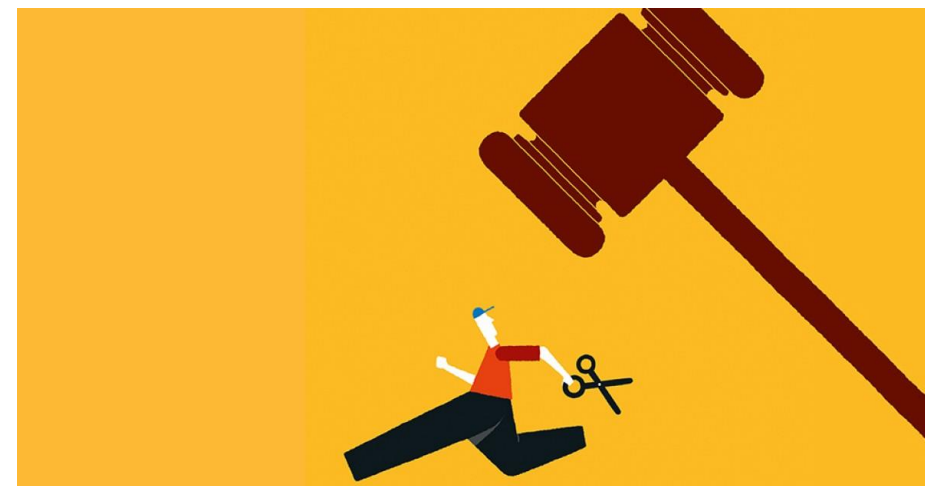

Pasiūlymai skaidrinant planinių patikrinimų atlikimo ir faktinių aplinkybių fiksavimo procesą

- ✓ Surašytų patikrinimo aktų ir su jais susijusių procesinių dokumentų kontrolė, atlikimo terminai;
- ✓ Imtis aktyvių veiksmų, kad pažeidėjai neišvengtų pareigos atlyginti padarytą žalą;
- ✓ Patikrinimų fiksavimas vaizdo ir garso priemonėmis;
- ✓ Apžiūros akto surašymas, suvedant duomenis į informacinę dokumentų valdymo sistemą patikrinimo vietoje.

Korupcijos rizikos veiksniai taikant atsakomybę už pažeidimus

- ✓ Subjektyvus privalomųjų nurodymų įvykdymo terminų nustatymas, nepakankama jų įvykdymo kontrolė;
- ✓ Skirtinga praktika parenkant administracinių nuobaudų rūšis;
- ✓ Skirtingas mažareikšmio pažeidimo interpretavimas;
- ✓ Nepagrįstai ilgas terminas nuo pažeidimo nustatymo iki atsakomybės taikymo;
- ✓ Skirtingos praktikos dėl administracinės ir juridinio asmens atsakomybės taikymas.

Pasiūlymai skaidrinant atsakomybės už pažeidimus taikymą

- ✓ Suvienodinti praktiką sprendžiant patraukimo atsakomybės klausimą;
- ✓ Juridinio asmens darbuotojo ir juridinio asmens atsakomybės atskyrimas;
- ✓ Aiškus privalomųjų nurodymų įvykdymo terminų nustatymas bei jų įvykdymo kontrolė;
- ✓ Nustatyti detalesnę administracinio pažeidimo nagrinėjimo tvarką vidaus teisės aktuose.

Veiksmingas
korupcijos rizikos
veiksnių valdymas
vykdant ūkio
subjektų veiklos
priežiūrą

- Priežiūros funkcijų taikymo poreikio sisteminis vertinimas;
- Kontrolės ir priežiūros institucijų veiklos reglamentavimo tobulinimas, jų veiklos vertinimas;
- Aiškus tikrintinų subjektų ir (ar) veiklos sričių teisinis reglamentavimas;
- Keturių akių principo diegimas;
- Mažareikšmių pažeidimų vienodas vertinimas;
- Informacinių sistemų teikiamų galimybių maksimalus panaudojimas.

Ačiū už dėmesį

www.stt.lt

A. Jakšto g. 6, Vilnius

olga.meskiene@stt.lt

+370 638 97921

